

Utekök med bänkskivor av golvspackel

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det är många små delar som måste kapas och monteras exakt för att allt ska gå ihop.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Två helger.

PRIS

Ca 5.000 kronor.

Vi bygger ett läckert utekök med en trästomme och **bänkskivor av golvspackel** med en kärna av byggskivor.

Cementbaserat golvspackel är perfekt för att gjuta bänkskivor. Det är lätt att blanda, lätt att fördela i en gjutform, det härdar snabbt och det blir extremt starkt även i tunna lager.

I den här artikeln bygger vi ett utekök där vi gjuter bänkskivorna. Men istället för betong använder vi golvspackel för utomhusbruk. Vi gjuter bänkskivorna i en form med botten uppåt. På så sätt kan vi sänka ner en våtrumsskiva av skum och en OSB-

skiva i gjutformen. De tas bort efter gjutningen och resultatet är en lättare konstruktion än om vi hade valt att tillverka bänkskivorna i massiv betong.

Vi bygger också stommar till bänkskivorna, som vi tillverkar av vanliga regler. Båda stommarna till bänkarna gör vi så att benen kan justeras individuellt i höjddled för att säkerställa stabilitet på alla underlag.

För ögats skull sätter vi ihop stommarna med försänkta skruvar

och pluggar så att du inte behöver se skruvhuvudena.

Vi bygger två möbler

Köket vi bygger består av två möbler, en stor köksbänk och en mindre. Steg-för-steg-bilderna i den här artikeln visar hur du bygger den stora möblen. Den lilla möblen byggs med samma teknik, och du kan se på ritningarna och materiallistan vad du behöver för att bygga dem båda. □

**PRIS
BARA
5.000 KR**

Bänken som grillen står på är dimensionerad så att grillgallret har samma arbetshöjd som köksbänken.

Förbered gjutning

Du ska bygga två gjutformar. Processerna är likartade, förutom att du bara behöver göra plats för en diskho i en av bänkskivorna. Formarna består av fem delar, en bottenplatta och fyra sidostycken som du sågar ut från melaminbelagd spånskiva. Formarna monteras med skruvar i förborrade hål.

Applicera sedan en snygg, trekantig silikonfog i formens invändiga fogar. För att göra plats för diskbänken limmar du in en bit frigolit med samma mått i formen. Tillverka slutligen en lätt kärna av två material som gjuts in i plattan och avlägsnas efter gjutning.

Förbörra innan du monterar. Börja vid kanten och borra hål var 12:e cm på en linje 9 mm från botten av alla sidostycken (B, C och D). Borra också två hål med 5 cm mellanrum 9 mm från kanten på gavlarna (C).

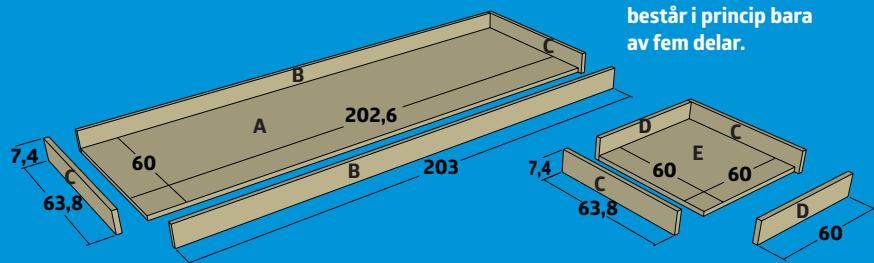

Såga ut för gjutformen. Du ska göra alla delar till båda formarna, dvs. A, B, C, D och E. För bästa resultat använder du en sänksåg med styrskena eller en bordscirkelsåg med mothåll.

Montera formen utifrån med 4 x 40 mm skruvar. Skruva fast sidostyckena (B, C och D) på bottenplattorna (A och E) genom de förborrade hålen. Börja med de medium-långa sidostyckena.

De två gjutformarna

Gjutformarna är enkla att tillverka och består i princip bara av fem delar.

Delarna monteras med skruvar som sätts i från utsidan, först genom förborrade hål i melaminskiktet och sedan i sidan på spånskivan.

Sätt silikon i skarvarna. Sätt en silikonsträng på alla invändiga skarvar och jämna till den med ett fogverktyg för att få en lika fin trekantig fog överallt.

5

Ställ formen på en jämn yta. Det är viktigt att du placerar formarna på en lämplig plats där de också kan stå medan spacklet härdar. När du har fyllt formen är det för sent att flytta den.

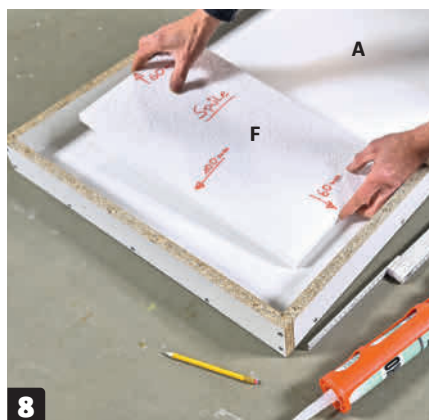
6

Skär till en bit frigolit (F) lika stor som den del av handfatet som ska sänkas ned i bänkskivan (här 44 x 50 cm). Du behöver bara skära en bit eftersom det inte finns någon diskho i den andra bänkskivan.

7

Skär till en bit armeringsväv (K och L) till varje form. Armeringsväven ska passa formarnas inermått minus 2 mm på varje sida. Den stora armeringsväven (K) ska skäras till för att passa diskhon.

8

Limma fast frigolitskivan (F) på den stora bottenplattan (A) i den stora formen, så att den täcker det område där vasken ska sitta. Spraya hela formen med silikonspray. Det hindrar bänkskivan från att fastna i formen.

9

Gör en lätt kärna till formarna. Såga ut den stora och lilla OSB-skivan (G och H). Skär sedan ut den stora och den lilla våtrumsskivan (X och J).

10

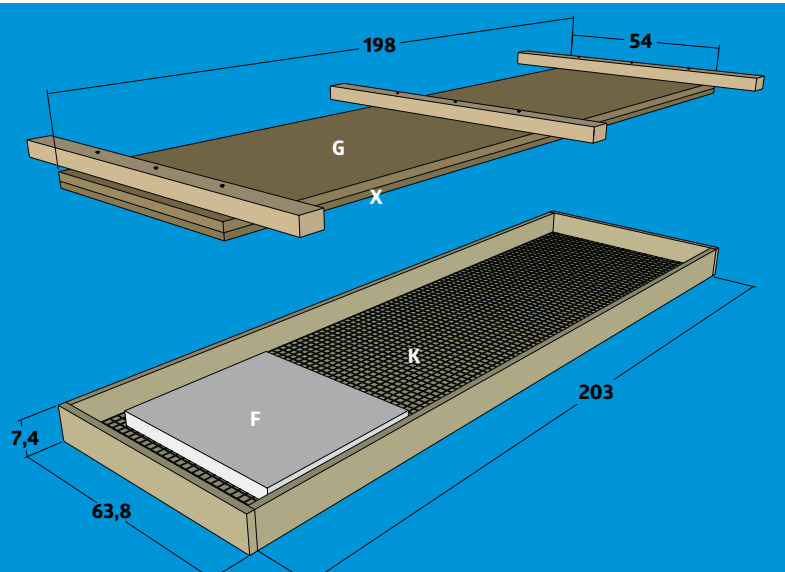
Skivorna limmas ihop till en. Lägg ut de två OSB-skivorna och stryk dem med flexibelt multilim. Placera de två våtrumsskivorna ovanpå, dvs (G + X) och (H + J). Låt limmet härdna.

Mycket mer än bara spackel

Bänkskivorna består inte bara av golvspackel. Bänkskivan är gjuten runt en kärna av våtrumsskiva av skumplast laminerad med cement och glasfiber på utsidan (här en Do it-skiva). En OSB-skiva limmas ovanpå våtrumsskivan.

Kärnan sitter underst på bänkskivan och är synlig underifrån. Kärnan sitter ca 2,5 cm från bänkskivans kanter på längden och ca 3,5 cm från bänkskivans kanter på tvären.

Medan bänkskivan gjuts hålls kärnan på plats i formen av tre lister som skruvas fast i OSB-skivan och sedan kan läggas på kanten av gjutformen.

Gjut bänkskivan

Det är dags att gjuta bänkskivan, som tillverkas av en vattentät avjämningsmassa för utomhusbruk, till exempel Lip 228 eller Alfix Planemix 25. Blanda spackelmassan med lite mindre vatten än vad som anges på förpackningen så att den blir trögflytande.

När spacklet har blandats fylls 2 cm i gjutformen - detta motsvarar höjden på frigolitskivan som limmas fast i den stora gjutformen.

Placera därefter kärnan av våtrumsskiva och OSB-skiva i formen och fyll sedan på med flytspackel tills det når upp till den övre kanten på kärnan.

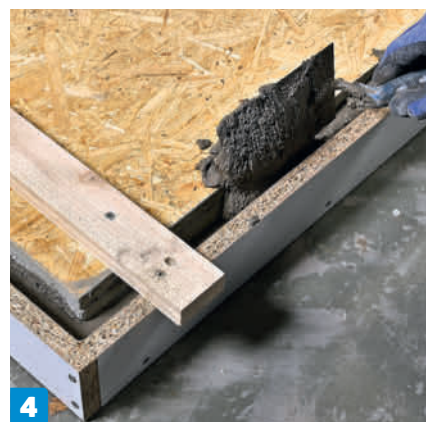
Blanda avjämningsmassan efter anvisningarna på säcken, men snåla lite med vattnet så att blandningen inte blir helt flytande. Fyll formen 2 cm upp, dvs. till kanten på frigolitskivan.

Lägg armeringsväven i formen och tryck försiktigt ner den i spacklet med änden på en blyertspenna eller en tumstock.

Skruva en list i varje ände av OSB-skivorna innan du fortsätter. Listerna ska vara bredare än gjutformarna. Nu kan du lägga skivorna på plats i formarna. De ska ha samma avstånd till formen på alla sidor. Den synliga sidan av OSB-skivan ska vara i jämnhöjd med formarna.

Fyll på efteråt med spackelmassa. Fyll slutligen formarna med flytspackel så att det når upp till kanten på OSB-skivorna. Se till att vibrera eller knacka på formen i flera minuter för att fördela spacklet.

Gör skivan färdig

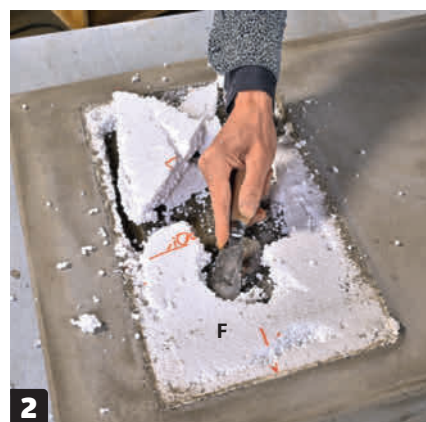
När bänkskivorna har härdnat kan du ta ut dem ur formen. Vänd formen upp och ner så att OSB-skivan vänds nedåt. Ta bort skruvarna som håller ihop gjutformen så att formen kan separeras från bänkskivan bit för bit.

När du har frilagt bänkskivan pillar du ut frigolitskivan för att skapa ett hål för diskhon i bänkskivan. Gör sedan ett hål där våtrumsskivan och OSB-skivan döljer sig under frigoliten.

Slutligen slipar du kanterna med sandpapper och en slipkloss.

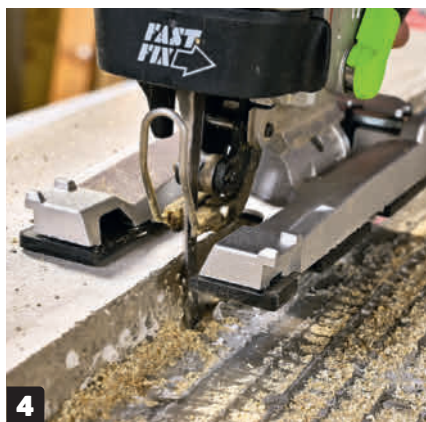
Ta bort formarna försiktigt. När bänkskivorna har härdat i ett dygn eller mer kan du ta bort gjutformarna.

Gräv ut frigolitskivan (F). Den ska inte användas igen, så du kan helt enkelt sticka in en spackel under frigoliten och ta bort den på det fula sättet. Detta gäller endast den stora bänkskivan.

Borra hål i hörnen. Under frigoliten ligger skivorna. Du ska göra ett hål även i dem. Börja med att borra ett hål i varje hörn. Hålet ska vara tillräckligt stort för att du ska kunna föra in ett sticksågsblad i hålet.

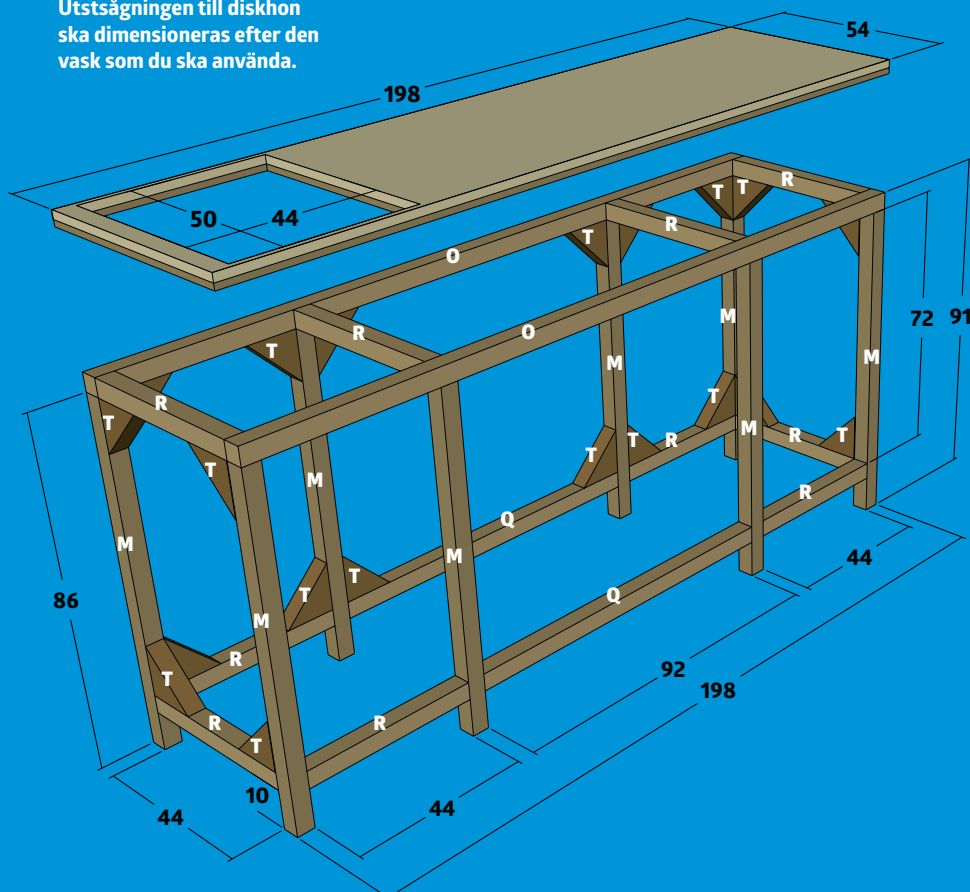

Såga bort skivorna. Ta en sticksåg och såga från hål till hål längs bänkskivans kant. Var försiktig så att du inte skadar bänkskivan eller sågbladet i onödan.

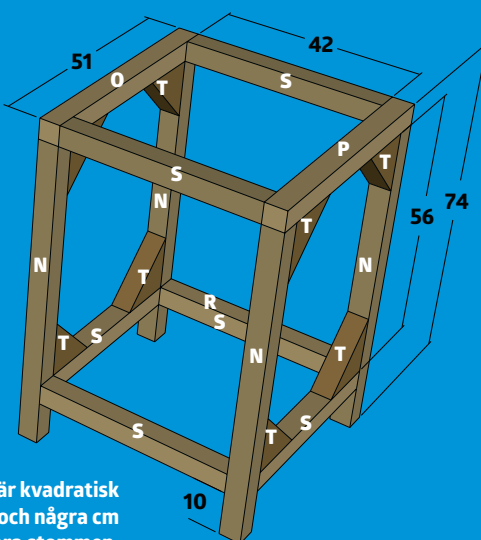
Slipa kanterna runda. Tack vare silikonfogen som du satte i gjutformen är bänkskivans kanter redan avfasade, men de kan vara lite grova. Slipa därför kanterna lätt med sandpapper korn 100.

Utstsågningen till diskhon ska dimensioneras efter den vask som du ska använda.

Det finns inga trekantiga förstärkningar på framsidan av de två stommarna. Där syns de och kommer att vara i vägen.

Den lilla stommen kan du anpassa efter den grill du vill placera ovanpå den.

Den lilla stommen är kvadratisk sett uppifrån och några cm smalare än den stora stommen.

MATERIAL**19 mm melaminspånskiva**

- 1 stor bottenplatta (A), 203 x 60 cm
- 2 långa sidstycken (B) à 203 x 7,4 cm
- 4 medium sidstycken (C) à 63,8 x 7,4 cm
- 2 korta sidstycken (D) à 60 x 7,4 cm
- 1 liten bottenplatta (E), 60 x 60 cm

20 mm frigolitskiva

- 1 frigolitskiva (F), här 50 x 44 cm

12 mm OSB-skiva

- 1 stor OSB-skiva (G), 198 x 54 cm
- 1 liten OSB-skiva (H), 52 x 52 cm

12 mm våtrumsbyggskiva (t ex Jackson eller Wedi)

- 1 stor våtrumsskiva (X), 198 x 54 cm
- 1 liten våtrumsskiva (J), 52 x 52 cm

Glasfiberarmeringsväv

- 1 stort armeringsnät (K), 202,4 x 58 cm
- 1 litet armeringsnät (L), 51 x 51 cm

45 x 45 mm reglar

- 8 långa ben (M) à 86 cm
- 4 korta ben (N) à 70 cm
- 2 långa överliggare (O) à 198 cm
- 2 korta överliggare (P) à 51 cm
- 2 långa tvärsålar (Q) à 92 cm
- 10 mellanlånga tvärsålar (R) à 44 cm
- 6 korta tvärsålar (S) à 42 cm

38 x 57 mm läkt

- 28 trekantiga förstärkningar (T) à 5,7 x 5,7 x 8 cm

Diverse

- 100 kg golvspackelmassa, t ex Lip 220
- Lim
- 4 x 40 mm och 5 x 80 mm skruvar med delvis gängor
- 8 mm träplugg
· Silikonspray
- Silikonfogmassa
- Glasfiberarmeringsväv
- Flexibelt kakellim
- Betongolja
- Ø 20 mm träproppar
- M10 x 13 mm islagsmuttrar
- M10 x 40 mm bultar
- Blandare
- Diskho, 44 x 50 cm
- Träskydd
- Väderbeständig färg

SPECIALVERKTYG

- Stor skruvdragare med omrörare eller en cementblandare
- Pluggmarkörer, 8 mm

Bygg stommen

Det första du behöver göra är att såga till alla nödvändiga delar. Du kan gärna såga till båda stommarna, men montera en i taget. Här monterar vi stommen till den stora bänkskivan, och alla reglar filas runda i kanterna. Bänkbena ska också förberedas för muttrar och bultar under botten.

Stommen monteras med plugg och skruv, vilket du måste förbereda. För pluggarna ska du mäta och borra exakt med hjälp av pluggmarkörer så att fogarna blir snygga. Skruvarna ska vara försänkta så att de kan kamoufleras med proppar på slutet.

Gör plats för islagsmuttrar. Gör ett 5 mm urtag i botten på alla ben (M och N) med ett 25 mm forstner- eller centrumborr.

Förbered för plugg i motsatta änden. Vänd på benen (M). Dra en diagonal linje från hörn till hörn. Mät 1 cm in från varje sida om linjen och borra ett 2 cm djupt hål vid markeringarna med ett 8 mm borr.

Såga de delar du behöver för stommen.

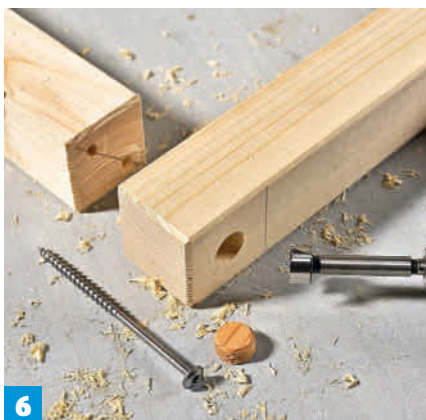
Du behöver 34 reglar till två stommor (M, N, O, P, Q, R och S). Mät noggrant och såga i fina 90-gradersvinklar. Runda sedan av kanterna med en fil eller sandpapper.

Borra ett nytt hål mitt i fördjupningen.

Sätt i ett 12 mm borr i bormaskinen och borra ett 45 mm hål mitt i hålet som du just gjort. Använd en bit maskeringstejp för att göra ett djupstopp på borret.

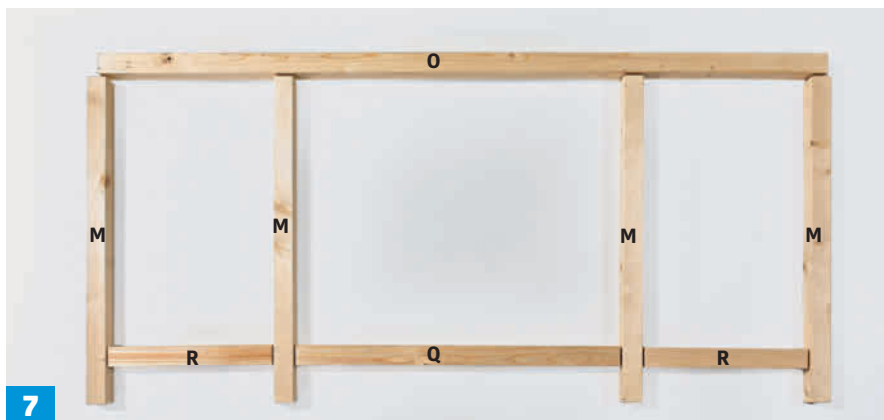

Pluggfogarna måste vara raka. Därför behöver du pluggmarkörer för att markera var du ska borra ut på det motsatta trästycket. Markörerna är spetsiga i ena änden och passar i ett 8 mm hål i den andra.

6

Gör plats för proppade skruvar. När du har borrar för en pluggfog vänder du regeln och borrar ett 1,5 cm djupt Ø 20 mm hål från andra hållet. Det ska användas för en dold skruv, som du täcker med en propp.

7

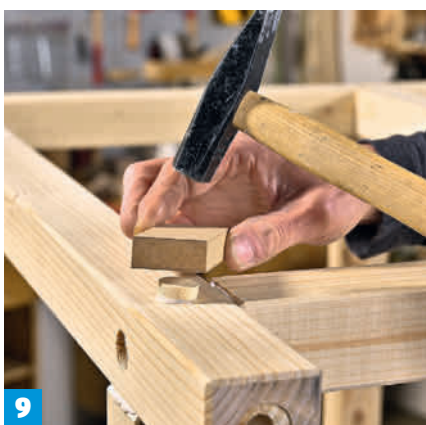
Nu kan du sätta ihop stommarna. Bygg först de två långsidorna till den stora ramen. En sida består av fyra långa ben (M), en lång överliggare (O), en lång tvärså (Q) och två mellanlånga tvärså (R). Alla fogar görs på samma sätt, dvs. först plugg och lim och sedan en 5 x 80 mm skruv från motsatt sida, som proppas om den är synlig.

8

Sätt ihop långsidorna.

När du har byggt de två långsidorna ska du bygga ihop dem. Det gör du med sex mellanlånga tvärså (R), som sätts mellan det yttre benparet (M) och de två långa tvärså (O), som visas på ritningen. Monteringstekniken är densamma som i föregående steg.

9

Dölj skruvhuvudena med proppar. De 4 x 80 mm skruvar som du har använt för att montera stommen ska döljas. Det gör du genom att slå in en Ø 20 mm propp i hålen. Proppen slipas i jämnhöjd med träet.

10

Stommen är nästan färdig, men för att vara säker på att den inte svajar, skruva fast en trekantig förstärkning i alla stommens innerhörn utom på framsidan. Använd 5 x 80 mm skruvar.

Vatten och avlopp

1. Diskhon är ansluten till en stor plastdunk med hjälp av ett flexibelt plaströr. På så sätt är du inte beroende av ett avlopp.
2. Köket får vatten via en vanlig trädgårdsslang, som enkelt kan kopplas bort om köket ska flyttas.
3. En liten elektrisk varmvattenberedare är monterad under diskhon. Varmvattenberedaren värmer vatten direkt, så att du alltid kan diska eller tvätta händerna med varmt vatten.

Fixa detaljerna

Bänkskivorna är gjutna och stommarna är byggda. Nu är det dags att fixa de sista detaljerna.

Stommarna ska först målas med ett lager träskydd. Därefter ska du sätta islagsmuttrar på bordsbenens undersida som du därefter sätter bultar i. Dessa används för att justera höjden på bordsbenen på ojämna underlag.

Sedan ska bänkskivorna ytbehandlas och du ska sätta silikon på insidan av hålet för diskhon. Slutligen kan du sätta diskhon i den stora bänkskivan.

1 Stryk stommen med heltäckande träskydd och måla den sedan. På så sätt säkerställer du att stommen kan stå emot väder och vind.

2 Lägg stommen på sidan och slå försiktigt men bestämt in islagsmuttrar M10 x 13 mm i hålen i bordsbenen. Lägg en träbit mellan hammare och mutter så att du inte skadar muttern.

3 Ställ in höjden med bultar. Islagsmuttrar gör att du kan skruva fast M10 x 40 mm bultar i bordsbenen. Bultarna kan skruvas in och ut med en skiftnyckel så att bänken står helt rakt på ojämna underlag.

4 Olja in bänkskivan. Även om dina bänkskivor är gjorda av golvspackel måste de skyddas. Därför ska du ge dem en omgång betongolja eller annan ytbehandling.

5 Skydda hålet till diskhon genom att smörja kanten på såväl spackellagret som OSB- och våtrumsskivan med silikon. Nu kan du sätta in diskhon och spänna fast den.

Hyllor och luckor

1. Diskhon monteras från skåpets insida. Det sitter fog längs kanten.
2. Båda köksmodulerna har luckor med gångjärn och fasta sidor av vattenavvisande, högtryckslaminerad spånskiva.
3. Hyllorna är tillverkade av 3-skikts plywood och vilar på hyllbärare av stål.
4. Grillmöbeln är dimensionerad så att det finns plats för en gasolflaska under bänken.
5. Köket har även fått en handdukshängare nära diskhon.